

Editorial

Af Kai Kristensen

Begrebet Den Nye Økonomi har gennem de sidste par år præget alverdens børser og finansmarkeder. Avisoverskrifterne har været mange, og de har vekslet mellem jubel og den sorteste pessimisme. Meningerne om Den Nye Økonomi har været delte. Betegnelser som amerikansk lotteri eller russisk roulette har været benyttet af kritikerne, mens tilhængerne i Den Nye Økonomi ser tegningen til noget, der fuldstændig vil forandre begreberne virksomhed og marked og dermed også virksomhedsøkonomien.

Redaktionen af Ledelse & Erhvervsøkonomi har med udgangspunkt i de mange meninger om begrebet ønsket at sætte fokus på Den Nye Økonomi med udgivelse af et temanummer, og vi kan med glæde rapportere, at interessen fra forfatterside har været overvældende. Således har vi modtaget et antal artikelforslag, som langt overstiger det, et enkelt nummer kan rumme. Selv efter en streng reviewproces var antallet af artikler for stort, og vi har derfor besluttet at dele temanummeret over to, således at både 3/2001 og 4/2001 vil være viet til artikler om Den Nye Økonomi, dens væsen og konsekvenser.

Der findes ganske mange definitioner af begrebet Ny Økonomi. Den mest populære drejer sig om de ændringer i virksomheder og samfund, som følger af introduktionen af nye informations- og kommunikationsteknologier, men er Ny Økonomi i virkeligheden ny? Er de fundamentale makroøkonomiske sammenhænge blevet anderledes end tidligere? Disse for temanummeret meget passende spørgsmål rejstes i den første artikel af to drevne observatører af såvel den danske som den internationale

økonomi, Michael Møller og Niels Chr. Nielsen fra Handelshøjskolen i København. De to forfattere beskriver den udvikling, vi så i halvfemserne, hvor der på samme tid var høj økonomisk vækst og lav inflation, en tilstand der normalt strider mod de økonomiske naturlove. Forklaringen herpå skulle være de store produktivitetstevninger i og på grund af informationsteknologien. Efter en bred gennemgang af situationen i og omkring Den Nye Økonomi konkluderer forfatterne imidlertid, at der næppe er sket afgørende ændringer i de fundamentale økonomiske sammenhænge på makroniveau. På mikroniveau har informationsteknologien derimod haft afgørende industriøkonomiske konsekvenser, som belyses i artiklen.

I den efterfølgende artikel sætter Erik Strøjer Madsen og Valdemar Smith fra Handelshøjskolen i Århus fokus på overskud og vækst i Den Nye Økonomi. De to forfattere har samme makroøkonomiske syn på Den Nye Økonomi som Michael Møller og Niels Chr. Nielsen, og de mener, at begrebet på makroniveau er forholdsvis klart. De mener derimod, at det på virksomhedsniveau er mere usikkert, hvad der forstås ved Den Nye Økonomi, hvad implikationerne er, og hvilke virksomheder, der faktisk tilhører Den Nye Økonomi. Man kan ifølge forfatterne ikke foretage en afgrænsning alene ud fra branchemæssige tilhørsforhold. De definerer derfor "nye" virksomheder ud fra virksomhedernes innovationsaktivitet, som i artiklen præciseres til deres patentaktivitet.

På baggrund af en database, der rummer regnskabsoplysninger og information om virksomhedernes patentaktiviteter over en

7-årig periode, undersøger forfatterne performance-forskelle for nye og gamle virksomheder. De konkluderer, at der ikke er systematiske forskelle i de konjunkturmæssige svingninger for virksomhederne i den nye og gamle økonomi.

Efter disse mere overordnede, økonomiske betragtninger om Den Nye Økonomi vender Jan Mouritsen og Peter Misir fra Handelshøjskolen i København sig mod en af Den Nye Økonomis handlingsparametre: E-business. De undersøger, om der nu også skabes bedre og mere succesfulde virksomheder gennem anvendelse af E-business.

En spørgeskemaundersøgelse foretaget blandt 97 danske virksomheders E-business ansvarlige benyttes til at konkludere, at der er en effekt af E-business, og at denne effekt specielt optræder, hvis E-business er kraftigt forankret i virksomhedens klassiske forretning, organisation og teknologi. Forfatterne påpeger dog, at der kan være en bias i denne konklusion, da respondenter som nævnt er den E-business ansvarlige. Det er ikke givet, at alle i virksomheden er enige i dennes udlægning af situationen.

Den sidste artikel i denne omgang omhandler lige som den foregående virksomhedsniveauet. Steen Nielsen og Ole Mortensen fra Handelshøjskolen i Århus søger på baggrund af udviklingen i Den Nye Økonomi at tegne nogle perspektiver for logistik og økonomistyring. Dette gøres mere generelt ved at tegne et billede af en netværksbaseret virksomhedsøkonomi, og der gives nogle bud på de virksomhedsmæssige konsekvenser.

Forfatterne konkluderer, at de nævnte områder bør tilpasse sig et integreret syn, men lige som flere øvrige forfattere i dette temanummer, er de af den opfattelse, at når det drejer sig om den økonomiske teori, er det stadig de klassiske modeller, man skal bygge videre på.

Som nævnt fortsættes dette tema i næste nummer af Ledelse & Erhvervsøkonomi. Redaktørens samlede konklusion får derfor vente til dette nummer er på gaden. I mellemtiden: God læselyst!